

QUỸ BÌNH ỔN GIÁ XĂNG DẦU

PHẠM THẾ ANH

Trưởng Khoa Kinh tế học, ĐH KTQD (NEU)

HÀ NỘI, THÁNG 2 NĂM 2023

1

Nguyên tắc hoạt động

• Quỹ bình ổn giá xăng dầu:

- ✓ Là sự “sáng tạo” của VN.
- ✓ Hoạt động theo nguyên tắc trích lập trước để chi sau qua giá → Không giúp hạ thấp chi phí xăng dầu.
- ✓ Có xu hướng trích lập khi giá thế giới kì trước giảm, và ngược lại. Ngoài ra, trích lập khi giá thế giới tăng cũng khá phổ biến.
- ✓ Tuy nhiên, nguyên tắc này không đảm bảo “bình ổn”

2

Quỹ chưa giúp bình ổn giá trong nước

• Chưa thực hiện tốt chức năng bình ổn giá:

- ✓ Mức độ biến động (đo bằng độ lệch chuẩn) của giá xăng dầu (từng ngày) sau khi sử dụng Quỹ có xu hướng cao hơn trong 3 năm gần đây (2020-2022).

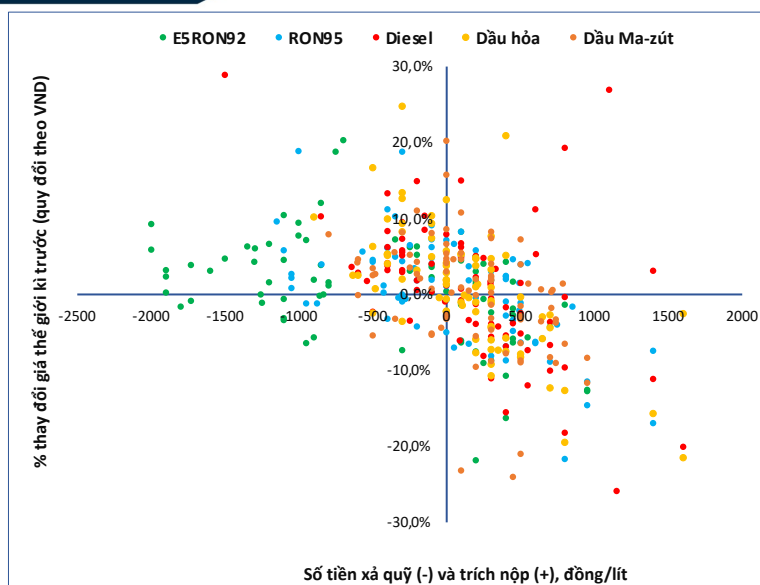
	E5RON92	RON95	Diesel	Dầu hỏa	Dầu Ma-zút
Giá cơ sở loại trừ mức trích lập quỹ					
Trung bình	20295	20735	17083	15968	14246
Độ lệch chuẩn	4727	5084	5487	5776	3242
Hệ số biến thiên	0.233	0.245	0.321	0.362	0.228
Giá điều hành					
Trung bình	19766	20718	17237	16102	14371
Độ lệch chuẩn	5002	5130	5352	5724	3307
Hệ số biến thiên	0.253	0.248	0.310	0.355	0.230

3

Chưa có quy tắc điều tiết minh bạch

• Chưa có quy tắc điều tiết minh bạch:

- ✓ Việc xác định loại xăng/dầu nào phải trích lập hoặc được chi khá tùy hứng.
- ✓ Quy mô trích lập/chi cũng không tuân theo quy tắc nào.

4

Tái phân phối thu nhập

- Có xu hướng tái phân phối thu nhập theo hướng làm gia tăng bất bình đẳng:

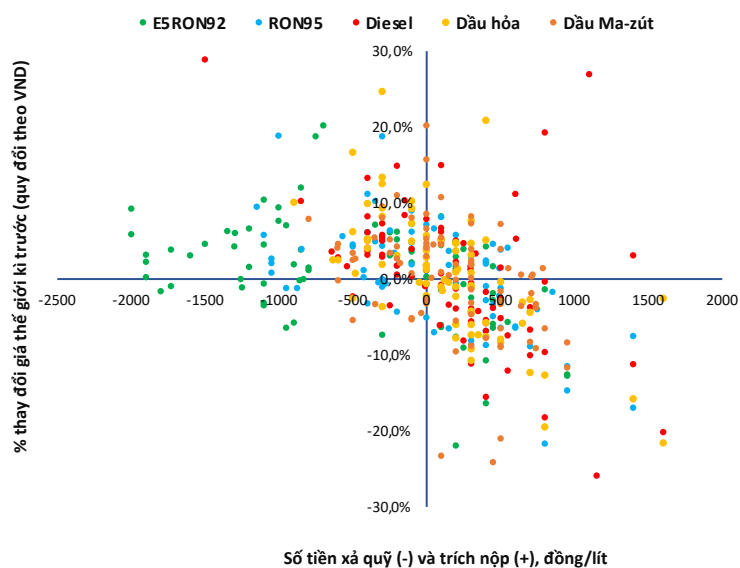
- ✓ Xăng E5RON92 có số lần được chi Quỹ nhiều hơn hẳn số lần phải trích lập, các loại dầu phải trích lập nhiều hơn chi.
- ✓ Những người sử dụng dầu đang phải “trợ giá” cho những người dùng xăng.

	E5RON92	RON95	Diesel	Dầu hỏa	Dầu Ma-zút
Số lần được chi	46	36	29	25	23
Số lần phải trích lập	35	41	50	46	50
Số lần không sử dụng Quỹ	1	5	3	11	9

5

Khuyến nghị

- Quỹ chỉ nên hoạt động trong những tình huống đặc biệt khi nhà nước muốn trợ giá cho doanh nghiệp và người tiêu dùng, sử dụng nguồn thu vượt dự toán từ các khoản thu liên quan đến xăng dầu.
- Rút ngắn thời gian điều hành giá.
- Tái cấu trúc thị trường xăng dầu theo hướng cạnh tranh hơn.

6